

● ● Feiten en cijfers

● Is er werkelijk een digitale kloof?

Laatste aanpassing : 26/10/2017

Ja. Cijfers bevestigen dat in België nog steeds een digitale kloof bestaat en dat deze een weerspiegeling is van de sociale ongelijkheid. Er is een groot verschil merkbaar in internetgebruik en PC-bezit volgens opleidingsniveau, activiteitsstatus, leeftijd en geslacht. Het is wel positief dat deze kloof kleiner lijkt te worden.

Toelichting:

Volgens de [ICT-enquête](#) uit 2016, heeft 10 % van de Belgische bevolking tussen 16 en 74 jaar nog nooit een computer gebruikt en heeft 11 % nog nooit op het internet gesurft.

Een computer is in 82 % van de Belgische gezinnen (met minstens één persoon tussen 16 en 74 jaar) aanwezig. In 2006 was dit slechts 57 %. Ook bij het gebruik van internet merken we een stijging: in 2016 heeft 85 % van de Belgische huishoudens een internetverbinding. In 2006 bedroeg dit 54 %.

De digitale kloof hangt duidelijk samen met de arbeidssituatie, het opleidingsniveau en de leeftijd.

Zo heeft 18 % van de werklozen nog nooit gesurft (in 2006: 41 %), tegenover 4 % van de loontrekkenden (2006: 20 %) en 4 % zelfstandigen (2006: 20 %). Studenten daarentegen zijn bijna allemaal al eens op het internet geweest (99 %). 27 % van diegenen die niet studeren, werken of werkzoekend zijn, is nooit op het internet geweest (2006: 67 %).

Het opleidingsniveau speelt ook een rol: 25 % van de laaggeschoolden heeft nog nooit internet gebruikt tegenover slechts 1 % van de hogeschoolden.

De digitale kloof neemt ook toe met de leeftijd: 36 % van de bevolking tussen 65 en 74 jaar is nog nooit op het internet geweest, tegenover 1 % van de 16 tot 24-jarigen.

Als we kijken naar het relatief aantal mannen en vrouwen dat nog nooit een computer gebruikt heeft, zien we het verschil tussen beide geslachten toenemen met de leeftijd. 19 % van de mannen tussen de 55 en 74 jaar en 29 % van de vrouwen uit dezelfde leeftijdscategorie gebruikt nooit een computer. Het internet is een nobele onbekende voor 21 % van de mannen en 30 % van de vrouwen tussen de 55 en 74 jaar. Er is ook een verschil tussen beide geslachten als we het opleidingsniveau bekijken: bij laag en gemiddeld opleidingsniveau scoren mannen beter zowel op het vlak van computergebruik als dat van internetgebruik.

Van de 15 % huishoudens die geen internet hebben, vindt 42 % dit niet nodig. 11 % vermeldt daarnaast als reden het feit dat ze elders toegang hebben tot het internet. Voor 25 % van die huishoudens zijn de uitrustingskosten te hoog, voor 20 % zijn de verbindingskosten te hoog. 29 % heeft geen toegang omdat de nodige ICT-vaardigheid ontbreekt.

Het percentage van de bevolking dat nog nooit een computer heeft gebruikt, ligt iets hoger in Wallonië (12 %) dan in de rest van het land (in Vlaanderen 10 % en in Brussel 9 %). 79 % van de Waalse gezinnen beschikt thuis over een PC. Ook het percentage van de bevolking dat nog nooit op het internet heeft gesurft ligt in Wallonië hoger dan in de rest van het land. De Waalse gezinnen zijn ook minder vaak aangesloten op het internet. Sinds de laatste jaren zijn de verschillen tussen de drie gewesten echter aanzienlijk verminderd.

België bevindt zich in 2015 met 82 % in de Europese middenmoot wat betreft beschikbaarheid van een computer. In Frankrijk beschikt 82 % van de huishoudens over een computer. Duitsland met 91 %, Luxemburg met 95 % en Nederland met 96 % doen het beter. Nederland is trouwens de beste leerling uit de Europese klas.

Wat betreft internettoegang, zit België in 2016 met 85 % rond het gemiddelde van de EU-28 (= 85 %). In Frankrijk ligt het percentage huishoudens met thuis toegang op internet op 86 %, in Duitsland op 92 %. Nederland en Luxemburg zijn beide Europese koploper met 97 %.

Uit de meest recente cijfers van de [EU-SILC](#) enquête die het armoederisico becijfert bij de Belgische bevolking blijkt dat in 2016 3 % van de bevolking over onvoldoende middelen beschikte om een pc aan te schaffen. Bij personen onder de armoedegrens stijgt dit percentage tot 13 %.

Voor een overzicht van de ontwikkeling van de informatiemaatschappij in België, met ook gegevens over de digitale kloof, verwijzen we naar : Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Barometer van de informatiemaatschappij 2017, 2017.

Tabel 12a: Percentage huishoudens (met minstens 1 persoon tussen 16 en 74 jaar) met een PC thuis, volgens gezinssamenstelling en bevolkingsdichtheid, België en gewesten, 2014-2015

	België		Brussels Hoofdstedelijk Gewest		Vlaams Gewest		Waals Gewest	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Alle huishoudens	84	82	83	80	86	84	79	79
Gezinssamenstelling								
één volwassene zonder kinderen	70	65	75	70	73	68	63	58
ééoudergezin	91	85	-	-	-	-	-	-
twee volwassenen zonder kinderen	83	82	-	-	85	82	77	81
twee volwassenen met kinderen	95	96	-	-	98	98	92	95
drie of meer volwassenen zonder	94	95	-	-	96	96	92	94

kinderen									
drie of meer volwassenen met kinderen	96	95	-	-	98	95	-	-	
huishoudens zonder kinderen	79	77	80	77	83	80	74	73	
huishoudens met kinderen	95	95	93	90	97	96	92	94	
Bevolkingsdichtheid									
in dichtbevolkt gebied	83	82	83	80	86	85	76	77	
in middelmatig bevolkt gebied	86	83	-	-	87	83	83	82	
in dunbevolkt gebied	77	78	-	-	-	-	77	78	

bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), [ICT gebruik in huishoudens](#)

Tabel 12b: Percentage van de bevolking (tussen 16 en 74 jaar) dat tijdens de laatste drie maanden de computer heeft gebruikt, naar leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en sociale status, België en gewesten, 2015-2016

	België		Brussels Hoofdstedelijk Gewest		Vlaams Gewest		Waals Gewest	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Totaal	84	85	85	85	85	86	82	82
Man	85	87	83	85	86	88	84	84
Vrouw	84	83	88	85	85	84	81	80
Leeftijd								
16-24 jaar	96	96	-	-	96	98	96	-
25-34 jaar	94	92	94	94	95	93	92	89
35-44 jaar	93	93	89	89	94	93	92	94
45-54 jaar	87	86	-	-	88	89	87	81
55-64 jaar	75	77	-	-	79	80	68	74
65-74 jaar	55	60	-	-	56	63	53	54
Opleidingsniveau								
hoog	96	97	95	96	98	99	93	94
gemiddeld	90	88	90	89	91	89	88	86
laag	66	68	69	-	65	69	67	67
Leeftijd en geslacht								
mannen 16-24 jaar	95	96	-	-	95	-	96	-
mannen 25-54 jaar	90	90	84	91	91	91	89	88
mannen 55-74 jaar	71	76	-	-	73	79	68	72
vrouwen 16-24 jaar	96	97	-	-	96	-	96	-
vrouwen 25-54 jaar	93	90	94	87	93	92	91	88
vrouwen 55-74 jaar	63	65	-	-	66	66	57	59
Geslacht en opleiding								
mannen met hogere opleiding	97	97	-	96	98	98	94	94
vrouwen met hogere opleiding	96	97	-	96	98	99	93	94
mannen met gemiddelde opleiding	90	91	-	-	90	91	89	90
vrouwen met gemiddelde opleiding	90	86	-	-	92	87	87	83
mannen met lage opleiding	69	71	-	-	68	74	70	69
vrouwen met lage opleiding	64	65	-	-	62	64	63	65
Sociale status								
student	97	98	-	-	97	-	98	-
loontrekkend	93	93	91	90	94	94	92	92
zelfstandig	95	91	-	-	97	92	-	-

werkloos	80	80	-	-	79	-	80	-
inactief	63	67	71	70	63	69	62	62

bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), [ICT gebruik in huishoudens](#)

Tabel 12c: Percentage van de bevolking (tussen 16 en 74 jaar) dat nog nooit de computer heeft gebruikt, naar leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en sociale status, België en gewesten, 2015-2016

	België		Brussels Hoofdstedelijk Gewest		Vlaams Gewest		Waals Gewest	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Totaal	11	10	10	9	11	10	12	12
Man	10	9	11	10	10	7	9	11
Vrouw	12	12	8	8	12	12	14	13
Leeftijd								
16-24 jaar	2	0	-	-	1	0	2	-
25-34 jaar	2	3	1	-	2	3	3	4
35-44 jaar	3	4	6	-	3	4	3	2
45-54 jaar	9	8	-	-	10	7	7	11
55-64 jaar	19	17	-	-	17	15	22	20
65-74 jaar	39	33	-	-	39	31	41	37
Opleidingsniveau								
hoog	2	1	2	1	1	0	3	2
gemiddeld	6	7	6	3	6	6	7	8
laag	27	24	22	-	29	24	25	25
Leeftijd en geslacht								
mannen 16-24 jaar	1	1	-	-	0	-	2	-
mannen 25-54 jaar	5	5	9	4	5	5	4	6
mannen 55-74 jaar	24	19	-	-	24	15	24	23
vrouwen 16-24 jaar	3	0	-	-	2	-	2	-
vrouwen 25-54 jaar	4	5	2	8	5	5	4	5
vrouwen 55-74 jaar	31	29	-	-	29	29	35	31
Geslacht en opleiding								
mannen met hogere opleiding	1	1	-	1	0	0	1	1
vrouwen met hogere opleiding	2	1	-	1	1	0	4	2
mannen met gemiddelde opleiding	6	5	-	-	6	5	5	6
vrouwen met gemiddelde opleiding	6	8	-	-	6	8	8	10
mannen met lage opleiding	24	21	-	-	25	18	21	24
vrouwen met lage opleiding	30	28	-	-	33	31	29	25
Sociale status								
student	1	0	-	-	0	-	1	-
loontrekkend	4	3	5	4	3	3	3	4
zelfstandig	3	4	-	-	2	2	-	-
werkloos	15	13	-	-	18	-	12	-
inactief	29	26	21	18	31	25	28	29

bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), [ICT gebruik in huishoudens](#)

Tabel 12d: Percentage huishoudens (met minstens 1 persoon tussen 16 en 74 jaar) dat over een computer beschikt, België, EU-28 en individuele landen, 2010-2015*

	2010	2011	2012	2013	2015
EU-28	74	76	78	80	82
België	77	79	80	82	82
Denemarken	88	90	92	93	92

student	99	99	-	-	100	-	99	-
loontrekkend	94	95	91	96	95	95	93	94
zelfstandig	95	93	-	-	97	94	-	-
werkloos	80	79	-	-	79	-	82	-
inactief	63	69	72	77	62	71	62	62

bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), [ICT gebruik in huishoudens](#)

Tabel 12f: Percentage van de bevolking (tussen 16 en 74 jaar) dat nog nooit internet heeft gebruikt, naar leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en sociale status, België en gewesten, 2015-2016

	België		Brussels Hoofdstedelijk Gewest		Vlaams Gewest		Waals Gewest	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Totaal	13	11	12	9	12	10	14	14
Man	12	10	12	9	11	9	12	13
Vrouw	14	12	12	8	13	12	16	15
Leeftijd								
16-24 jaar	1	1	-	-	1	0	1	-
25-34 jaar	3	3	6	-	2	1	4	6
35-44 jaar	3	4	7	-	3	5	3	4
45-54 jaar	11	10	-	-	11	9	10	12
55-64 jaar	21	19	-	-	19	17	27	21
65-74 jaar	44	36	-	-	42	33	46	42
Opleidingsniveau								
hoog	2	1	3	1	1	0	4	3
gemiddeld	7	8	8	6	7	7	9	10
laag	29	25	27	-	31	25	28	27
Leeftijd en geslacht								
mannen 16-24 jaar	1	1	-	-	1	-	0	-
mannen 25-54 jaar	6	7	9	2	6	6	6	9
mannen 55-74 jaar	27	21	-	-	26	18	29	24
vrouwen 16-24 jaar	2	1	-	-	2	-	1	-
vrouwen 25-54 jaar	6	5	8	7	5	4	6	6
vrouwen 55-74 jaar	34	30	-	-	31	30	40	35
Geslacht en opleiding								
mannen met hogere opleiding	1	1	-	1	0	1	2	2
vrouwen met hogere opleiding	3	1	-	1	1	0	5	3
mannen met gemiddelde opleiding	8	6	-	-	7	6	9	7
vrouwen met gemiddelde opleiding	7	10	-	-	7	9	8	13
mannen met lage opleiding	26	24	-	-	27	22	23	27
vrouwen met lage opleiding	33	27	-	-	35	29	33	27
Sociale status								
student	1	0	-	-	0	-	1	-
loontrekkend	4	4	7	4	4	4	5	4
zelfstandig	4	4	-	-	3	2	-	-
werkloos	16	18	-	-	18	-	13	-
inactief	32	27	26	18	34	26	32	32

bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), [ICT gebruik in huishoudens](#)

Tabel 12g: Percentage huishoudens (met minstens 1 persoon tussen 16 en 74 jaar) met een internetconnectie thuis, volgens gezinssamenstelling en bevolkingsdichtheid, België en gewesten, 2015-2016

	België		Brussels Hoofdstedelijk Gewest		Vlaams Gewest		Waals Gewest	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Alle huishoudens	82	85	80	88	84	86	79	81
Gezinssamenstelling								
één volwassene zonder kinderen	65	70	69	82	69	71	57	63
éénoudergezin	86	89	-	-	-	-	-	-
twee volwassenen zonder kinderen	81	86	-	-	81	86	79	82
twee volwassenen met kinderen	97	96	-	-	98	97	96	94
drie of meer volwassenen zonder kinderen	95	95	-	-	95	96	94	96
drie of meer volwassenen met kinderen	96	97	-	-	96	-	-	-
huishoudens zonder kinderen	77	81	78	86	79	83	72	76
huishoudens met kinderen	95	95	88	94	97	97	94	93
Bevolkingsdichtheid								
in dichtbevolkt gebied	82	84	80	88	85	86	77	77
in middelmatig bevolkt gebied	82	86	-	-	83	87	81	85
in dunbevolkt gebied	78	86	-	-	-	-	78	86

bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), [ICT gebruik in huishoudens](#)

Tabel 12h: Percentage huishoudens (met minstens 1 persoon tussen 16 en 74 jaar) met een internetconnectie thuis, België, EU-28 en individuele landen, 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
EU-28	73	76	79	81	83	85
België	77	78	80	83	82	85
Denemarken	90	92	93	93	92	94
Duitsland	83	85	88	89	90	92
Finland	84	87	89	90	90	92
Frankrijk	76	80	82	83	83	86
Griekenland	50	54	56	66	68	69
Ierland	78	81	82	82	85	87
Italië	62	63	69	73	75	79
Luxemburg	91	93	94	96	97	97
Nederland	94	94	95	96	96	97
Oostenrijk	75	79	81	81	82	85
Portugal	58	61	62	65	70	74
Spanje	63	67	70	74	79	82
Verenigd Koninkrijk	83	87	88	90	91	93
Zweden	91	92	93	90	91	94(b)

(b) onderbroken reeks

bron: Eurostat, [Statistieken over de informatiemaatschappij](#)

Tabel 12i: Redenen om thuis geen internet te hebben, percentage van de Belgische huishoudens met minstens één persoon tussen 16 en 74 jaar, België, 2016

	alle gezinnen	huishoudens zonder kinderen	huishoudens met kinderen
om privacy of veiligheid	8	9	3
vaardigheid ontbreekt	29	29	26

lichamelijke handicap	3	3	1
uitrustingskosten te hoog	25	24	33
verbindingkosten te hoog	20	18	43
internet niet nodig	42	43	32
wil geen internet	5	5	5
elders toegang	11	11	13
geen breedbandinternet in de buurt waar het huishouden woont	1	1	1
om andere redenen	11	12	7

bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), [ICT gebruik in huishoudens](#)

Tabel 12j: Percentage van de bevolking dat geen middelen heeft om over een pc te beschikken, onder en boven de armoedegrens, België, 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
onder de armoedegrens	12,1	9,0	9,9	8,8	9,9	12,5
boven de armoedegrens	2,2	1,4	1,3	1,1	1,5	1,2
totaal	3,7	2,6	2,6	2,3	2,7	3,0

bron: Eurostat, [EU-SILC](#)

Tabel 12k: Percentage huishoudens dat thuis geen internetconnectie heeft omwille van te hoge verbindingskosten (telefoon, enz.), naar inkomensniveau, België, 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
eerste kwartiel	13	14	11	10	10	11
tweede kwartiel	6	6	5	5	3	3
derde kwartiel	3	3	2	2	2	1
vierde kwartiel	1	1	1	0(n)	0(n)	0(n)

(n) niet significant

bron: Eurostat, [Statistieken over de informatiemaatschappij](#)

Tabel 12l: Percentage huishoudens dat thuis geen internetconnectie heeft omwille van te hoge uitrustingskosten, naar inkomensniveau, België, 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
eerste kwartiel	16	19	16	14	15	11
tweede kwartiel	7	7	6	5	5	5
derde kwartiel	2	2	2	2	2	2
vierde kwartiel	0(n)	1	1	1	0(n)	0(n)

(n) niet significant

bron: Eurostat, [Statistieken over de informatiemaatschappij](#)

Laatste aanpassing: 26/10/2017